

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320066

NAZWA
OBSZARU Wiązogóra

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320066	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Wiązogóra

1.4. Data opracowania 2008-09	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 14 października 2021 r. w spr. soo Wiązogóra (PLH320066)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
16.1926

Szerokość geograficzna
54.0957

2.2. Powierzchnia [ha]:

489.5

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3130			0.03		G	D			
3160			5.62		G	A	C	B	B
7120			5.11		G	B	C	C	C
7140			33.73		G	B	C	B	B
7150			0.13		G	D			
9110			1.7		G	D			
9160			3.41		G	D			
9190			0.03		G	D			
91D0			40.12		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

4. OPIS OBSZARU

[Powrót](#)

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.03
N21	0.08
N17	83.69
N16	1.72
N19	5.16
N10	9.24
N12	0.08
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Wiązogóra PLH320066 został powołany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. Jest on położony w granicach gminy Świeszyno oraz gminy Manowo, w powiecie koszalińskim na terenie województwa zachodniopomorskiego. W administracji Lasów Państwowych jest to obszar leżący w granicach Nadleśnictwa Manowo (RDLP Szczecinek). Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Solona i in. (2018), obszar Natura 2000 Wiązogóra PLH320066 położony jest w granicach mezoregionu Równina Białogardzka (313.42). Największą powierzchnię w obszarze zajmują siedliska: 91D0 – bory i lasy bagienne oraz 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska, z którymi przestrzenno-dynamiczne kompleksy roślinności tworzą nieliczne torfowiska wysokie (siedlisko 7110) oraz torfowiska wysokie zdegradowane (siedlisko 7120). Siedlisko 3160 reprezentowane przez Jezioro Czarne (Borowinowe). Jest to zbiornik o charakterze zbiornika wodnego typu humotroficznego, o częściowo zmienionej antropogenicznie misie, z przylegającymi wielkopowierzchniowymi mszarami minerotroficznymi. Torfowiska przejściowe reprezentowane są często przez początkowe stadia roślinności emersyjnej, zarastającej odgórnie dystroficzne zbiorniki wodne (naturalne i antropogeniczne). Według krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska, cały obszar Natura 2000 Wiązogóra PLH320066 leży w granicach korytarza ekologicznego Puszcza Goleniowska - Puszcza Koszalińska (GKPn-21A).

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze PLH320066 zinwentaryzowano 10 siedlisk przyrodniczych (5 jako przedmiot ochrony) z Załącznika I Dyrektywy siedliskowej.

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Siedlisko w obszarze reprezentowane przez Jezioro Czarne (Borowinowe). Akwen ten, o powierzchni 5,62 ha, ma charakter zbiornika wodnego typu humotroficznego. Wody jeziora są silnie zabarwione substancjami humusowymi, o kwaśnym odczynie i niewielkiej przewodności właściwej (cechy typowe dla jezior dystroficznych). Zbiornik wypełniony jest silnie uwodnionymi osadami organicznymi o charakterze gytii drobnodetrytusowych oliwkowych. W płytkich strefach dno częściowo mineralne (piaszczysto-żwirowe) z rozległą plażą (kąpielisko). W północnej części jeziora, dno w postaci torfów z dominacją makroszczałków *Equisetum fluviatile*. Obecność torfów na dnie jeziora może być związane ze zmianami antropogenicznymi poziomu wody jeziora i wydobywaniem torfów w przeszłości (stąd lokalna nazwa jeziora „Borowinowe”). W zlewni bezpośredniej jeziora dominują nasadzenia sosnowe, bory sosnowe, bagienne i torfowiska. W trakcie inwentaryzacji w 2021 r. obserwowano wysoki stan wód. Jezioro jest użytkowane wędkarsko i rekreacyjnie (rozległa plaża). W strefie brzegowej zlokalizowane są liczne dojścia wędkarskie i prowizoryczne pomosty. Reprezentatywność: ocena A (doskonała) - siedlisko w obszarze reprezentowane przez Jezioro Czarne (Borowinowe, pow. 5,62 ha). Jezioro o charakterze zbiornika wodnego typu humotroficznego z przylegającymi od północnego zachodu torfowiskami mszarnymi. W jeziorze praktycznie brak roślin podwodnych, w obrębie lustra wody jeziora stwierdzono jedynie obecność drobnych płatów budowanych

przez *Nuphar pumila* (grąźel drobny).

Powierzchnia względna: ocena C - $2\% \geq p > 0\%$ - powierzchnia siedliska w omawianym obszarze wynosi 5,62 ha.

Stan zachowania: B - dobry - w tym oceny cząstkowe: stopień zachowania struktury - ocena II (dobrze zachowana), stopień zachowania funkcji - ocena II (dobre perspektywy) i możliwość odtworzenia - ocena I (odtworzenie łatwe - uregulowanie użytkowania rekreacyjnego i wędkarskiego). Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r. stan siedliska oceniono na niezadowolający (U1), o czym zadecydował parametr struktura i funkcje, w tym wskaźniki: barwa wody, przezroczystość wody, stan zaawansowania procesów dystrofizacji (wskaźnik HDI) i plankton - ocenione na stan niezadowolający (U1). Ocena ogólna - B (dobra) - siedlisko 3160 otrzymało ocenę dobrą - B ze względu na zadowolający stan zachowania zbiornika w obszarze. W aspekcie regionalnym, siedlisko posiada duże znaczenie dla zachowania jego ogólnych zasobów. Obszar pełni znaczącą rolę w ochronie siedliska przyrodniczego w kraju. Ocen dokonano na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r.

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)*

Inwentaryzacja wykonana w 2021 r. w ramach prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych wykazała występowanie 9 płatów tego siedliska na łącznej powierzchni 2,62 ha (stanowiące ok. 0,68% zasobów krajowych). Siedlisko reprezentowane jest w obszarze badań przez przynajmniej cztery zespoły roślinne z klasy Oxycocco-Sphagnetea. Najczęściej spotykane są kępkowo-dolinkowe mszary zielone z dominacją welnianki pochwowatej *Sphagno recurvi-Eriophoretum vaginati*, natomiast inne jednostki obserwowano na pojedynczych stanowiskach. Głównymi przyczynami złego stanu ochrony siedliska w obszarze są zaburzone stosunki wodne i zarastanie torfowisk przez sosnę *Pinus sylvestris*, której nadmierny rozwój prowadzi do erozji wierzchnicy torfowisk i ustępowania gatunków ombrofilnych.

Reprezentatywność: ocena C (znacząca) - siedlisko reprezentowane jest przez zdegenerowane, głównie w wyniku niestabilnych warunków wodnych i długotrwałych susz, fitocenozy mszarów kępkowo-dolinkowych i dywanowo-kępowych z klasy Oxycocco-Sphagnetea, charakteryzujące się zanikiem gatunków charakterystycznych, w szczególności dekompozycją florystyczną warstwy mszystej oraz zaawansowaną erozją w wyniku ekspansji drzew (głównie nalotów sosnowych). Oceny dokonano na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r.

Powierzchnia względna: ocena C - $2\% \geq p > 0\%$ - powierzchnia siedliska w omawianym obszarze wynosi 2,69 ha - zasoby siedliska przyrodniczego stanowią mniej niż 2% zasobów krajowych.

Stan zachowania: C - średni lub zdegradowany - w tym oceny cząstkowe: stopień zachowania struktury - ocena III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), stopień zachowania funkcji - ocena III (średnie lub niekorzystne perspektywy) i możliwość odtworzenia - ocena III (odtworzenie trudne lub niemożliwe). Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r. stan siedliska oceniono na zły (U2). Wśród najniżej ocenianych wskaźników parametru struktura i funkcje należy wymienić przede wszystkim gatunki dominujące, pokrycie i struktura gatunkowa torfowców, stopień uwodnienia, struktura powierzchni torfowiska (obecność kęp i dolinek), melioracje odwadniające (melioracje prowadzone w przeszłości, mające trwałe i nieodwracalny wpływ na funkcjonowanie torfowisk obecnie) oraz obecność krzewów i podrostów drzew.

Ocena ogólna - C (znacząca) - obszar pełni znaczącą rolę w ochronie siedliska przyrodniczego w kraju.

7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

Do typu 7120 zaklasyfikowano w obszarze torfowiska o zdegenerowanej wierzchnicy, na których zaawansowana dekompozycja mszarów wynika z ekspansji drzew, głównie sosny *Pinus sylvestris* i brzozy omszonej *Betula pubescens*. Zajmują one w granicach obszaru 5,11 ha powierzchni. Niekiedy zaawansowane procesy zarastania są wynikiem prowadzonych w przeszłości melioracji na potrzeby eksploatacji torfów lub zalesień, które trwale i nieodwracalnie zakłóciły bilans wodny basenów akumulacyjnych. Procesem często towarzyszącym zarastaniu przez drzewa jest nadmierny rozwój trzęślicy modrej *Molinia caerulea*, która lokalnie jest gatunkiem silnie ekspansywnym na siedliskach pobagiennych. O zdolności do naturalnej regeneracji mimo często znacznego zerodowania kęp przesądzają zachowane układy dolinkowe zdominowane przez torfowce z sekcji *Cuspidata*.

Reprezentatywność: ocena B (dobra) - siedlisko reprezentowane jest głównie przez kępkowo-dolinkowe układy z dominacją welnianki pochwowatej i zmiennym udziałem torfowców w warstwie mszystej najczęściej na osiadających złożach torfowych. Znamienna obecność drzew (zwłaszcza nalotów sosnowych) i ekspansja trzęślicy modrej.

Powierzchnia względna: ocena C - $2\% \geq p > 0\%$ - powierzchnia siedliska w omawianym obszarze wynosi

5,11 ha; zasoby siedliska przyrodniczego stanowią mniej niż 2% zasobów krajowych).

Stan zachowania: średni lub zdegradowany - ocena C, w tym oceny częściowe: stopień zachowania struktury - ocena III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), stopień zachowania funkcji - ocena III (średnie lub niekorzystne perspektywy) i możliwość odtworzenia - ocena III (odtworzenie trudne lub niemożliwe). Wśród najniżej ocenianych wskaźników parametru struktura i funkcje należy wymienić przede wszystkim: gatunki dominujące, pokrycie i struktura gatunkowa mchów, udział dobrze zachowanych płatów siedliska, stopień uwodnienia, struktura powierzchni torfowiska (obecność kęp i dolinek), pozyskanie torfu (torf pozyskiwany w przeszłości), melioracje odwadniające (melioracje prowadzone w przeszłości, mające trwałe i nieodwracalny wpływ na funkcjonowanie torfowisk obecnie) oraz obecność krzewów i podrostów drzew.

Ocena ogólna - C (znacząca) - obszar pełni znaczącą rolę w ochronie siedliska przyrodniczego w kraju. Oceny dokonano na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)

Siedlisko zostało stwierdzone na niespełna 20 stanowiskach i zajmuje w granicach opisywanego obszaru 33,73 ha powierzchni. Największe powierzchnie emersyjnych mszarów

i mszarnych szuwarów niskoturzycowych rozwijają się w poeksploatacyjnych basenach

wodno-torfowiskowych, gdzie najczęściej dominują ubogie gatunkowo zbiorowiska z turzycą dzióbkowatą *Carex rostrata* i torfowcem kończystym *Sphagnum fallax*. Inne minerotroficzne gatunki torfowców z sekcji *Cuspidata* spotykane są na badanym obszarze bardzo rzadko (*Sphagnum obtusum*, *S. flexuosum*, *S. tenellum* i in.). O złym stanie zachowania siedliska w obszarze decydują antropogenicznie zaburzone stosunki wodne (na większości torfowisk prowadzone była eksploatacja torfów poprzedzona melioracjami odwadniającymi) i trwała tendencja obniżania poziomu wód gruntowych w regionie. Efektem tych zaburzeń jest zarastanie torfowisk przez drzewa i (rzadziej) krzewy, głównie sosnę *Pinus sylvestris* i brzozy (*Betula pubescens*, *B. pendula*).

Reprezentatywność: ocena B (dobra) - siedlisko reprezentowane jest głównie przez pła mszarne budowane przez roślinność ze związków *Caricion lasiocarpae* i *Rhynchosporion albae*, zarastające odgórnie naturalne i poeksploatacyjne zbiorniki dystroficzne. Wśród degeneracji części fitocenozy należy wymienić erodowanie wierzchnicy torfowisk w wyniku ekspansji drzew oraz niestabilnych warunków wodnych.

Powierzchnia względna: ocena C - $2\% \geq p > 0\%$ - powierzchnia siedliska w omawianym obszarze wynosi 33,73 ha; zasoby siedliska przyrodniczego stanowią mniej niż 2% zasobów krajowych.

Stan zachowania: B - dobry - w tym oceny częściowe: stopień zachowania struktury - ocena II (dobrze zachowana), stopień zachowania funkcji - ocena II (dobre perspektywy) i możliwość odtworzenia - ocena II (możliwe przy średnim nakładzie środków). Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r. stan siedliska oceniono na niezadowolający (U1), o czym decydowały głównie następujące wskaźniki: stopień uwodnienia, pozyskanie torfu (torf pozyskiwany w przeszłości), melioracje odwadniające (melioracje prowadzone w przeszłości, mające trwałe i nieodwracalny wpływ na funkcjonowanie torfowisk obecnie) oraz obecność krzewów i podrostów drzew.

Ocena ogólna - B (dobra) - zadowolający stan zachowania większości stanowisk siedliska, stąd dobra ocena roli obszaru w ochronie siedliska przyrodniczego w kraju. Oceny dokonano na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r.

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne

Siedlisko zajmuje 40,12 ha powierzchni i reprezentowane jest przez fitocenozy zespołu boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, natomiast brzeziny bagienne *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis* w roślinności rzeczywistej obszaru mają marginalne znaczenie. Bory bagienne najczęściej charakteryzują się obfitym udziałem bagna zwyczajnego *Ledum palustre* i względnie stałym udziałem borówki bagiennej *Vaccinium uliginosum*, natomiast o skali degeneracji świadczy daleko posunięta dekompozycja warstwy mszystej, w której torfowce *Sphagnum* na skutek przesuszenia i osiadania złóż torfowych wyraźnie ustępują na korzyść pospolitych (mezofilnych) gatunków mchów brunatnych (głównie *Pleurozium schreberi*).

Zaawansowane procesy erozji gleb organicznych manifestują się również wnikaniami ortotropowych neofitów: krzywoszczeci przywłoki *Campylopus introflexus*

i prostożęba równowąskiego *Orthodontium lineare*. Pauperyzacja i neofityzacja warstwy mszystej, a często również cespityzacja runa w wyniku ekspansji trzęślicy modrej *Molinia caerulea*, są formami degeneracji decydującymi w głównej mierze o złym stanie ochrony siedliska w obszarze. Procesy degeneracyjne aktualnie obserwowane są wynikiem przeprowadzonych dawniej melioracji odwadniających na potrzeby

eksploatacji złóż i uproduktywnienia siedlisk bagiennych.

Reprezentatywność: ocena C (znacząca) - siedlisko reprezentowane jest przez zdegenerowane postacie borów bagiennych, charakteryzujące się zanikiem gatunków charakterystycznych, w szczególności dekompozycją florystyczną warstwy mszystej oraz znacznym udziałem gatunków ekspansywnych (trzęślica modra *Molinia caerulea*, borówka czarna *Vaccinium myrtillus*). Wśród form degeneracji ww. fitocenozy należy wymienić przede wszystkim cespityzację, neofityzację, juwenalizację oraz pauperyzację.

Powierzchnia względna: ocena C - $2\% \geq p > 0\%$ - powierzchnia siedliska w omawianym obszarze wynosi 40,12 ha - zasoby siedliska przyrodniczego stanowią mniej niż 2% zasobów krajowych.

Stan zachowania: C - średni lub zdegradowany - w tym oceny częściowe: stopień zachowania struktury ocena III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), stopień zachowania funkcji - ocena III (średnie lub niekorzystne perspektywy) i możliwość odtworzenia - ocena III (odtworzenie trudne lub niemożliwe).

Wśród najniżej ocenianych wskaźników parametru struktura i funkcje należy wymienić przede wszystkim: gatunki dominujące, inwazyjne gatunki obce w podszybie i w runie, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych, martwe drewno, występowanie mchów torfowców, uwodnienie. Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu przeprowadzonego w 2021 r. stan siedliska oceniono na zły (U2) o czym decydowały głównie następujące wskaźniki: gatunki dominujące, inwazyjne gatunki obce w podszybie i w runie, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych, martwe drewno, występowanie mchów torfowców, uwodnienie oraz pionowa struktura roślinności.

Ocena ogólna - C (znacząca) - obszar pełni znaczącą rolę w ochronie siedliska przyrodniczego w kraju.

9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)

Siedlisko 9190 nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 (ocena D). W granicach obszaru siedlisko zostało potwierdzone na jednym, drobnopowierzchniowym stanowisku (0,03 ha) w pododdziale 366h Nadl. Manowo. Płat sklasyfikowano jako dojrzewającą postać typowego podzespołu

Calamagrostio-Quercetum typicum. Siedlisko stwierdzone zostało również poza granicami obszaru na jednym stanowisku o powierzchni 0,93 ha (oddz. 476b Leśnictwa Niedalino Nadleśnictwa Manowo).

Identyfikatorem fitosocjologicznym jest tam również zespół acydofilnej dąbrowy trzcinnikowej *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae*. Drzewostan jest budowany przez młodociane dąb bezszypułkowy *Quercus petraea* (w jednorodnym wieku ok. 38 lat) oraz - nielicznie - sosnę zwyczajną *Pinus sylvestris*.

Warstwa krzewów opanowana przez czeremchę amerykańską *Padus serotina*, co znacząco pogarsza kondycję fitocenozy (neofityzacja). Runo reprezentujące postaci czernicowe (fakcyjna dominacja borówki czernicy *Vaccinium myrtillus*) i śmiłkową (dominacja śmiłki pogiętej *Deschampsia flexuosa*), z domieszką siódmaczki leśnej *Trientalis europaea* i konwalijki dwulistnej *Maianthemum bifolium*. Siedlisko reprezentowane przez młodociane, zdegenerowane postaci kwaśnej dąbrowy trzcinnikowej rosnące na niewielkiej powierzchni. Brak argumentów przemawiających za włączeniem siedliska w granice obszaru.

3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*

Siedlisko z oceną D. Obejmuje pionierskie i najczęściej krótkotrwałe zbiorowiska terofitów i drobnych bylin wykształcające się na okresowo zalewanych brzegach i/lub dnach mezo-, oligo- oraz oligo-dystroficznych zbiorników wodnych, zarówno naturalnych (jeziora, starorzecza) jak i sztucznych (stawy, rozlewiska po eksploatacji torfów, zbiorniki retencyjne, zbiorniki przeciwpożarowe). W przedmiotowym obszarze to siedlisko w podtypie 3130-1 (roślinność oligotroficznych zbiorników wodnych należąca do związku *Hydrocotylo-Baldellion*) stwierdzono na jednym stanowisku, gdzie zajmuje powierzchnię 0,03 ha.

Identyfikowane jest ono przez lokalne postaci zespołu *Ranunculo-Juncetum bulbosi*, które wykształciły się na mineralnym podłożu z zalegającą płytką warstwą zamulonego humotorfu, na dnie zbiornika poeksploatacyjnego w sąsiedztwie mszarów minerotroficznych i zdegenerowanych borów bagiennych. Do gatunków diagnostycznych siedliska lokalnie należą: lądowe formy situ drobnego *Juncus bulbosus*, jaskier płomiennik *Ranunculus flammula*, torfowiec ząbkowany *Sphagnum denticulatum*. Siedlisko znajduje się w dobrym stanie zachowania pod względem większości wskaźników parametru struktura i funkcje.

7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*

Siedlisko 7150 zajmuje niewielką powierzchnię na pojedynczym stanowisku i nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 (ocena D). Zbiorowisko z panującą przygielką białą *Rhynchospora alba* stwierdzono na jednym stanowisku, gdzie zajmuje powierzchnię 0,13 ha. Przygielkowisko wykształciło się na osiadłym złożu wysokim, na którym zaawansowana kompakcja umożliwia okresowe stagnowanie wody na powierzchni. Gatunkiem lokalnie wyróżniającym podzespół *Sphagno tenelli-Rhynchosporietum albae typicum* jest rościszcza pośrednia *Drosera intermedia* oraz krzywoszczeć torfowa *Campylopus pyramidalis*.

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)

Siedlisko 9110 zajmuje w obszarze niewielką, nieznaczącą powierzchnię i reprezentowane jest przez degeneracyjne postaci fitocenoz, dlatego nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 (ocena D). W obszarze stwierdzono je na dwóch stanowiskach, łącznie obejmujących powierzchnię 1,7 ha. Występujące tam buczyny budują ujednolicone wiekowo drzewostany gospodarcze z dominacją buka, który lokalnie odnawia się słabo. W podszycie notowano obcy gatunek inwazyjny *Padus serotina*. Warstwa krzewów jest najczęściej słabo rozwinięta, budowana przede wszystkim przez podrost buka w lukach drzewostanu. Niewielką rolę odgrywa też warstwa zielna, w której występują głównie rośliny jednoliścienne: śmiełek pogięty *Deschampsia flexuosa*, turzyca pigułkowata *Carex pilulifera*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* i drobne zioła ogólnoleśne. Warstwa mszysta prawie zawsze obecna, jednak zmienna pod względem struktury jakościowej i ilościowej. Najczęściej spotykanymi gatunkami są: widłoząbek włoskowy *Dicranella heteromalla*, złotowłos strojny *Polytrichastrum formosum*, rokięt cyprysowy *Hypnum cupressiforme* i widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium*.

9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)

Siedlisko 9160 nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 (ocena D). Stwierdzany tu grąd gwiazdnicowy *Stellario-Carpinetum* występuje na zachodnim krańcu obszaru, gdzie zajmuje powierzchnię 3,41 ha. Lokalne fitocenozy grądu reprezentują zubożałe florystycznie, degeneracyjno-regeneracyjne postaci zespołu w warunkach czynnej gospodarki leśnej (część powierzchni po rębni IIa). Warstwa roślin zielnych zdominowana przez niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* reprezentuje zaawansowany proces neofityzacji. Wśród występujących tu taksonów typowych dla żyznych lasów liściastych należy wymienić leszczynę pospolitą *Corylus avellana* i prosownicę rozpierzchłą *Milium effusum*. Warstwa krzewów, jeśli obecna, budowana głównie przez buka zwyczajnego i jawora *Acer pseudoplatanus*. Na uwagę zasługuje obecność w warstwie krzewów gatunku obcego - czeremchy amerykańskiej *Padus serotina* <5%. Drzewostan jest zróżnicowany wiekowo, zdominowany przez buka zwyczajnego *Fagus sylvatica* (średni wiek 135 lat) z udziałem dęba szypułkowego *Quercus robur* (średni wiek 135 lat), a na lepiej zachowanych fragmentach również jaworu *Acer pseudoplatanus* (średni wiek 75 lat) i graba *Carpinus betulus* (średni wiek 75 lat).

*Siedlisko 7110 oczekuje na wpis do katalogu przedmiotów ochrony obszaru i nowelizację rozporządzenia.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	B02.02		i
L	B02.01.02		i
L	X		b
L	D01.03		i
M	J03.01		i
H	J02.15		i
H	F02.03		i
M	G05.01		i
H	H01.09		i
H	I02		i
H	M01.02		b
M	D01.01		i
L	G01		i

L	H01.05		i
M	I01		i
M	G05.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnątrzne [i o b]
M	X		b
H	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1) Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Manowo sporządzony na lata 2016-2025, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 06.05.2016 roku znak DLP-I.611.36.206.LP.2) Izydorek I., Sobisz Z., Szadowska-Izydorek M. 2022. Waloryzacja przyrodnicza Gminy Świeszyno. Rozdz. II Szata roślinna. BKP, Szczecin.3) Rosadziński S., Kiaszewicz K., Gąbka M. 2022. Dokumentacja do Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wiązogóra PLH320066. Mscr. Wykonany na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	

☐ Nie, ale jest w przygotowaniu

☒ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320066

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)